TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2004. gada 7. oktobrī *

Lieta C-255/01

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam,

ko *Symvoulio tis Epikrateias* (Grieķija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2001. gada 12. jūnijā un Tiesā reģistrēts 2001. gada 3. jūlijā, tiesvedībā

***Panagiotis Markopoulos* u.c.**

pret

***Ypourgos Anaptyxis*,**

***Soma Orkoton Elegkton*,**

* Tiesvedības valoda – grieķu.

piedaloties:

Georgios Samothrakis **u.c.**

un

Christos Panagiotidis.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs P. Janns [*P. Jann*], tiesneši S. fon Bārs [*S. von Bahr*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] un K. Šīmans [*K. Schiemann*] (referents),

ģenerāladvokāts A. Ticano [*A . Tizzano*],
sekretāre M. F. Kontē [*M. F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2004. gada 11. februārī,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— P. Markopula [*P. Markopoulos*] u.c. vārdā — N. Alivizats [*N. Alivizatos*], E. Kjusopulu [*E. Kiousopoulou*], G. Dellis [*G. Dellis*] un K. Jannakopuls [*K. Giannakopoulos*], *Dikigoroi,*

— *Soma Orkoton Elegkton* vārdā — A. Kalogers [*A. Kalogeras*], *Dikigoros*,

— G. Samotraka [*G. Samothrakis*] u.c. vārdā — C. Politis [*C. Politis*] un N. Skandamis [*N. Skandamis*], *Dikigoroi*,

— H. Panajotida [*C. Panagiotidis*] vārdā — M. Bahs [*M. Bachas*], *Dikigoros*,

— Grieķijas valdības vārdā — E. M. Mamuna [*E. M. Mamouna*] un S. Spiropuls [*S. Spyropoulos*], pārstāvji,

— Spānijas valdības vārdā — S. Ortiss Vaamonde [*S. Ortiz Vaamonde*] un M. Munjoss Peress [*M. Muñoz Pérez*], pārstāvji,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — M. Patakja [*M. Patakia*] un K. Šmita [*C. Schmidt*], pārstāves,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2004. gada 1. aprīlī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz to, kā interpretēt 11. un 15. pantu Padomes 1984. gada 10. aprīļa Astotajā direktīvā 84/253/EEK, kas pamatojas uz EEK līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz personu apstiprināšanu

grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju veikšanai (OV L 126, 20. lpp., turpmāk tekstā — "Astotā direktīva").

2 Šis lūgums ir iesniegts prāvas ietvaros starp P. Markopulu u.c. un *Ypourgos Anaptyxis* [Attīstības ministrs], kā arī *Soma Orkoton Elegkton* (turpmāk tekstā — "Zvērināto grāmatvežu padome"), un kurā ir iestājušies G. Samotrakis u.c. un H. Panajotidis, sakarā ar šīs padomes lēmumu iekļaut tās reģistrā 60 kandidātus, kuru vidū ir pamata lietā iestājušās personas, neprasot viņiem nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu, kā to paredz Astotās direktīvas 4. pants.

3 Iesniedzējtiesa pamatā lūdz Tiesu precizēt Astotās direktīvas 15. pantā dalībvalstij noteikto tiesību apjomu grāmatvedības dokumentu revīziju veikšanai apstiprināt noteiktas kategorijas personas, kas nav nokārtojušas profesionālās gatavības pārbaudījumu. Papildus iesniedzējtiesa jautā, vai attiecībā uz personām, kas jau ir apstiprinātas citā dalībvalstī, atbrīvojums no pārbaudījuma jebkurā gadījumā būtu attaisnojams saskaņā ar Astotās direktīvas 11. pantu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

4 Astotās direktīvas pirmais, otrais, trešais un ceturtais apsvērums precizē:

"[..] saskaņā ar Direktīvu 78/660/EEK noteiktu veidu sabiedrību grāmatvedības gada pārskati ir jārevidē vienai vai vairākām personām, kas ir tiesīgas veikt šādas revīzijas [..];

[..] minētā direktīva ir papildināta ar Direktīvu 83/349/EEK [..] par konsolidētajiem pārskatiem;

[..] ir jāsaskaņo to personu kvalifikācija, kuras ir tiesīgas veikt grāmatvedības dokumentu obligātās revīzijas; [un] ir jānodrošina, ka šīs personas ir neatkarīgas un ar labu reputāciju;

[..] augsts teorētisko zināšanu līmenis, kas vajadzīgs, lai veiktu grāmatvedības dokumentu obligātās revīzijas, un spēja to izmantot praksē jānodrošina ar personas profesionālās gatavības pārbaudījumu".

5 Atbilstoši Astotās direktīvas sestajam apsvērumam:

"[..] dalībvalstīm ir jābūt pilnvarotām pieņemt pārejas noteikumus speciālistu interesēs".

6 Šīs direktīvas devītais apsvērums norāda:

"[..] dalībvalstis varēs apstiprināt personas, kas ieguvušas kvalifikāciju ārpus šīs valsts, bet līdzvērtīgu tai, kādu prasa šī direktīva".

7 Ņemot vērā Padomes 1978. gada 25. jūlija Ceturto direktīvu 78/660/EEK, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem (OV L 222, 11. lpp.), un Padomes 1983. gada 13. jūnija Septīto direktīvu, kas pamatojas uz Līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz konsolidētajiem pārskatiem (OV L 193, 1. lpp.), kuras attiecīgi minētas Astotās direktīvas pirmajā un otrajā apsvērumā, Astotās direktīvas 1. panta 1. punkts nosaka:

"Koordinācijas pasākumus, kas paredzēti šajā direktīvā, piemēro normatīvajiem un administratīvajiem aktiem, kas attiecas uz personām, kuras atbild par:

a) sabiedrību gada pārskatu obligātajām revīzijām un pārbaudēm, vai gada ziņojumi atbilst minētajiem gada pārskatiem, tiktāl, ciktāl Kopienas tiesību akti prasa veikt šādas revīzijas un pārbaudes;

b) koncernu konsolidēto pārskatu obligātajām revīzijām un pārbaudēm, vai konsolidētie gada ziņojumi atbilst attiecīgajiem konsolidētajiem gada pārskatiem, tiktāl, ciktāl Kopienas tiesību akti prasa veikt šādas revīzijas un pārbaudes."

8 Astotās direktīvas 2. pants ļauj veikt šīs direktīvas 1. panta 1. punktā minēto dokumentu obligāto revīziju tām personām, kuras ir apstiprinātas šim darbam. Saskaņā ar minētās direktīvas 4. pantu apstiprināt var tikai tādas fiziskas personas, "kas ir pabeigušas pirms universitātes līmeni, apguvušas teorētiskās izglītības kursu,

pabeigušas praktiskās mācības un [sekmīgi] nokārtojušas valsts sarīkotu vai atzītu profesionālās gatavības pārbaudījumu universitātes gala pārbaudījuma līmenī".

9 Tomēr Astotās direktīvas 11. panta 1. punkts nosaka:

"Dalībvalstu iestādes var apstiprināt personas, kas ir kvalifikāciju pilnīgi vai daļēji ieguvušas citā dalībvalstī, ja tās atbilst abiem šiem nosacījumiem:

a) kompetentās iestādes uzskata viņu kvalifikāciju par līdzvērtīgu tai, ko saskaņā ar šo direktīvu prasa minētās dalībvalsts tiesību akti; un

b) tās ir pierādījušas tādas juridiskas zināšanas, kādas šajā dalībvalstī vajadzīgas 1. panta 1. punktā minēto dokumentu obligāto revīziju veikšanai. Dalībvalstu iestādes šādu pierādījumu tomēr nepieprasa, ja tās uzskata, ka juridiskās zināšanas, kas iegūtas citā dalībvalstī, ir pietiekamas."

10 Astotās direktīvas 12.–19. pants attiecas uz pārejas noteikumiem. Saskaņā ar minētās direktīvas 15. pantu:

"Vienu gadu pēc dienas, kad stājušies spēkā 30. panta 2. punktā minētie nosacījumi, dalībvalstis saskaņā ar šo direktīvu var apstiprināt speciālistus, kurus kompetentās

iestādes nav atsevišķi apstiprinājušas, bet kuri šajā dalībvalstī ir kvalificējušies 1. panta 1. punktā minēto dokumentu obligāto revīziju veikšanai un šo darbu līdz minētajai dienai ir faktiski veikuši."

11 Astotās direktīvas 19. pants nosaka:

"Atkāpjoties no 4. panta, nedrīkst apstiprināt speciālistus, kas minēti 15. un 16. pantā, un personas, kas minētas 18. pantā, ja kompetentās iestādes neuzskata, ka persona spēj veikt dokumentu, kas minēti 1. panta 1. punktā, obligātās revīzijas un ka tai ir kvalifikācija, kas ir līdzvērtīga to personu kvalifikācijai, kuras ir apstiprinātas saskaņā ar 4. pantu."

12 Saskaņā ar Astotās direktīvas 30. panta 1. un 2. punktu:

"1. Dalībvalstīs līdz 1988. gada 1. janvārim stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis var noteikt, ka 1. punktā paredzētos noteikumus nepiemēro līdz 1990. gada 1. janvārim."

Valsts tiesiskais regulējums

13 Kā paskaidro iesniedzējtiesa, pirms Astotās direktīvas pieņemšanas noteiktu grāmatvedības dokumentu revīzijas Grieķijā veica zvērināti grāmatveži. Viņiem vajadzēja būt iekļautiem Zvērinātu grāmatvežu padomes reģistrā. Dekrēta-likuma Nr. 3329/55 10. panta 6. punkts (*FEK A'* 230) paredzēja, ka Zvērinātu grāmatvežu padomes uzraudzības padome nolūkā pārbaudīt kandidātu zināšanas varēja likt viņiem par šīm zināšanām nokārtot pārbaudījumu. Šajā sakarā Karaļa dekrēta Nr. 737/61 (*FEK A'* 186) 2. pants vispārināja pienākumu visiem kandidātiem iziet iepriekšēju konkursu.

14 Saskaņā ar Dekrēta-likuma Nr. 3329/55 2. pantu iepriekš minētajiem zvērinātajiem grāmatvežiem tika piešķirta "ekskluzīva" kompetence, kas sākotnēji ietvēra publiska rakstura uzraudzību, kura vēlāk tika pakāpeniski paplašināta, aptverot dažādu valsts uzņēmumu, kas izveidoti kā akciju sabiedrības, kā arī dažādu akciju sabiedrību ar privātu kapitālu kontroli. Šiem zvērinātajiem grāmatvežiem saskaņā ar Dekrēta-likuma Nr. 3329/55 3. pantu bija piešķirta arī "fakultatīva" kompetence, saskaņā ar kuru viņus varēja izvēlēties visu veidu komercsabiedrību, kā arī visu Civilkodeksā noteikto juridisko personu revīzijas veikšanai.

15 Turklāt bija grāmatveži, kas varēja veikt vienīgi tās darbības, kuras nebija nodotas zvērināto grāmatvežu ziņā, neprasot tiem iepriekš sekmīgi nokārtot konkursu vai eksāmenu. Šajā speciālistu kategorijā — "parastajos grāmatvežos" — ietilpa ne tikai šīs aktivitātes praktizējošie Grieķijas pilsoņi, bet arī personas, kas šādā amatā apstiprinātas citās valstīs.

16 No iesniedzējtiesas rīkojuma izriet, ka nolūkā transponēt Astoto direktīvu iekšējās tiesībās valsts tiesiskais regulējums ir grozīts vairākas reizes.

17 Pirmkārt, Dekrētu-likumu Nr. 3329/55 grozīja Prezidenta dekrēts Nr. 15/89 par tiesību aktu, kas attiecināti uz zvērinātiem grāmatvežiem, piemērošanu Astotajai direktīvai (*FEK A'* 5/5.1.1989). Šajā sakarā grozītā Dekrēta-likuma Nr. 3329/55 10. pants, pēc būtības saglabājot Zvērinātu grāmatvežu padomes izveides struktūru, nolūkā padarīt valsts tiesisko regulējumu atbilstošu Astotajai direktīvai precizē pienākumu sekmīgi nokārtot iepriekšēju pārbaudījumu, lai personu iekļautu minētajā padomē. Grozītā Dekrēta-likuma Nr. 3329/55 10. panta 9. punkts tāpat paredzēja iespēju par zvērinātiem grāmatvežiem apstiprināt personas, kas saņēmušas citas dalībvalsts iestāžu profesionālo akreditāciju ar nosacījumu, ka viņu kvalifikācija ir līdzvērtīga to personu kvalifikācijai, kas par zvērinātiem grāmatvežiem apstiprinātas saskaņā ar šī panta 1. punkta noteikumiem un kas ir veiksmīgi nokārtojušas iepriekšēju pārbaudījumu.

18 Kā pārejas noteikumus Prezidenta dekrēts Nr. 15/89 tā 6. panta 3. un 4. punktā paredzēja iespēju līdz 1990. gada 1. janvārim apstiprināt zvērinātu grāmatvežu amatā bez pārbaudījuma nokārtošanas tos speciālistus, kas pierādīja, ka viņi Grieķijā ir veikuši sabiedrību gada pārskatu vai uzņēmumu grupu konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, jo īpaši, ar nosacījumu, ka viņiem bija augstskolas diploms un ka viņi tika atzīti par kompetentiem veikt grāmatvedības obligātās revīzijas.

19 Otrkārt, ar Likuma Nr. 1969/91 (*FEK A'* 167/30.10.1991.) kumulatīvo iedarbību un ar Prezidenta dekrētu Nr. 226/92 (*FEK A'* 120/14.7.1992.) Zvērinātu grāmatvežu padome tika aizstāta ar Zvērinātu revidentu padomi. Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 10. pants, kas paredz nosacījumus, pamatojoties uz kuriem personu var iekļaut šajā jaunajā padomē, paredzēja, ka iekļūšana tajā ir atkarīga no

profesionālās gatavības pārbaudījuma nokārtošanas, ko detalizēti nosaka Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 11. pants. Tomēr minētā dekrēta 24. panta 4. punkts noteica, ka tie zvērinātie grāmatveži, kuri jau ir Zvērināto grāmatvežu padomes sastāvā, tiek iekļauti jaunajā Zvērinātu revidentu padomē.

20 Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 24. pants kā pārejas noteikumus noteica:

"2. Ar lūgumu, kas iesniegts sešu mēnešu termiņā pēc šī Prezidenta dekrēta publicēšanas, un pēc pārbaudījuma sekmīgas nokārtošanas saskaņā ar nākamā punkta noteikumiem iepriekš minētajā zvērinātu grāmatvežu reģistrā ir arī iekļaujamas:

a) personas, kas ieguvušas Grieķijā izsniegtu augstskolas diplomu finansēs, komerczinībās vai rūpniecībā vai ārzemēs izsniegtu līdzvērtīgu diplomu un kam ir Grieķijas pilsonība vai kas ir grieķu izcelsmes, un kam ir piecpadsmit gadu revīzijas prakse finanšu, grāmatvedības un tiesību sfērā Grieķijā;

b) personas, kas ir Grieķijas pilsoņi un citu Eiropas Kopienu dalībvalstu pilsoņi, kuri i) ir apstiprināti zvērināta grāmatveža vai zvērināta revidenta profesijā citā Eiropas Kopienu dalībvalstī un ir atzīti kā zvērināti grāmatveži vai zvērināti revidenti Eiropas Kopienu valstī [..], un ii) ir ieguvuši desmit gadu ilgu revidenta praksi, no tiem vismaz trīs gadus — Grieķijā."

21 Treškārt, pienākumu iepriekš nokārtot pārbaudījumu, kas noteikts Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 24. panta 2. punktā, atcēla Prezidenta dekrēta Nr. 121/93 2. panta 7. punkts (*FEK A'* 53/12.4.1993.), saskaņā ar kuru Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 24. panta 2. punkta a) un b) apakšpunktā minētajām personām pārbaudījuma un novērtēšanas nolūkā bija jāiesniedz kompetentai izvērtēšanas komisijai dokumenti par grāmatvedības revīzijām, ko viņi bija veikuši savas karjeras laikā.

22 Ceturtkārt, Likuma Nr. 2231/94 (*FEK A'* 139/31.8.1994) 18. panta 3. punkts noteica:

"Pirms apstiprināšanas amatā tiem, kas jau iekļauti Zvērinātu revidentu padomes reģistrā, ko nosaka Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 13. pants, un kas nebija Zvērinātu grāmatvežu padomes sastāvā 1993. gada 30. aprīlī, ir jānokārto Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 10. un 11. pantā paredzētais profesionālās gatavības pārbaudījums. Šos pārbaudījumus organizē uzraudzības padome, kas arī nozīmē pārbaudījuma komisijas. Tie, kas nenokārto pārbaudījumu vai neierodas uz to, no reģistra tiek izsvītroti."

23 Visbeidzot, pēdējo minēto noteikumu, kas no jauna noteica pienākumu nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu tiem, kas vēlējās tikt apstiprināti par zvērinātiem revidentiem saskaņā ar Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 24. panta 2. punkta pārejas noteikumiem, atcēla Likuma Nr. 2257/94 (*FEK A'* 197/23.11.1994.) 3. panta 2. punkts, kas nosaka:

"Likuma Nr. 2231/94 (*FEK A'* 139) 18. panta 3. punktam ir jāpievieno 3.a, 3.b un 3.c punkts, kas paredz sekojošo: "3.a No Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3. punktā paredzētā pārbaudījuma ir atbrīvotas un uzskatāmas par likumīgi iekļautām Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 13. pantā minētajā Zvērinātu revidentu padomes

reģistrā tās personas, kas ir ieguvušas Prezidenta dekrēta Nr. 226/92 10. panta 1. punktā noteikto augstskolas diplomu un kas pierāda — vēlākais līdz šī likuma publicēšanas brīdim, ka viņi Grieķijā 18 gadus ir veikuši revīzijas un bijuši atbildīgi par revīzijas veikšanu Grieķijā 1989. gada 1. janvārī, vai kas ir apstiprinātas zvērināta grāmatveža vai zvērināta revidenta specialitātē citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai vienā no šādām valstīm — ASV, Kanāda, Austrālija, Jaunzēlande vai Dienvidāfrika, un kam uz 1989. gada 1. janvāri bija desmit gadu prakse revīziju veikšanā, no tiem vismaz trīs gadus — Grieķijā. Atbilstību šiem nosacījumiem Zvērinātu revidentu padomes uzraudzības padome pārbauda divu mēnešu laikā. Šī punkta iepriekšējās daļās minētie zvērinātie revidenti, kurus Zvērinātu revidentu padomes uzraudzības padome ir atzinusi par tādiem, kam nav vajadzīgās kvalifikācijas, iesniedz attaisnojošus dokumentus par savu kvalifikāciju jaunam pārbaudījumam īpašā trīspusējā komisijā, ko nozīmējis valsts ekonomikas ministrs un ko veido viens audita vai grāmatvedības augstskolas pasniedzējs, tirdzniecības palātas pārstāvis un Zvērinātu revidentu padomes zinātnes komitejas biedrs. Ja šī īpašā komisija atzīst, ka attiecīgajām personām ir vajadzīgā kvalifikācija, neskaitot iepriekšējās profesionālās pieredzes gadus, tās tiek apstiprinātas zvērināta revidenta palīga amatā un paaugstinātas zvērināta revidenta amatā tikai pēc tam, kad ieguvušas šī punkta 3.a daļā prasīto profesionālo pieredzi. [..]""

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

24 Pieteikuma iesniedzēji *Symvoulio tis Epikrateias* ir iesnieguši lūgumu nolūkā atcelt Zvērinātu revidentu padomes uzraudzības padomes 1995. gada 19. janvāra lēmumu, ar ko minētā padome savās rindās ir uzņēmusi 60 kandidātus, kas nebija iepriekšējās Zvērinātu grāmatvežu padomes sastāvā un kam nebija jānokārto profesionālās gatavības pārbaudījums, pamatojoties uz to, ka viņi izpildīja visus nosacījumus, ko paredz Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punkts, kas iekļauts ar Likuma Nr. 2257/94 3. panta 2. punktu (turpmāk tekstā — "Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punkts).

25 Dažiem no šiem 60 kandidātiem ir augstskolas diploms finansēs vai komerczinībās, Grieķijas pilsonība, un viņi ir ieguvuši piecpadsmit gadu praksi ekonomikas, grāmatvedības vai tieslietu jomā — kā tas ir Samotraka kunga u.c. gadījumā, turpretim citi ir Grieķijas pilsoņi vai citu valstu pilsoņi, kas apstiprināti zvērināta grāmatveža vai zvērināta revidenta specialitātē citā dalībvalstī un kas desmit gadus ir veikuši revīzijas — kā Panajotida kungs.

26 Tā kā pieteikuma iesniedzēji ir pievērsuši uzmanību jautājumam par to, vai Astotā direktīva ir saderīga ar lēmuma Nr. 75 juridiskajam pamatojumam izmantotā Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punktā paredzēto atbrīvošanu no profesionālās gatavības pārbaudījuma, un ir uzskatījuši, ka pastāv šaubas par to, kā interpretēt Astotās direktīvas 11. un 15. pantu, *Symvoulio tis Epikrateias* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus divus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai valsts likumdevējs, pamatojoties uz Astotās direktīvas [..] 15. pantu, var izmantot šajā pantā paredzētās tiesības un noteikt, ka grāmatvedības revīzijas veikšanai var tikt apstiprinātas dažādas personu kategorijas, atkāpjoties no vispārīgā tiesiskā regulējuma, tas ir, neuzliekot tām pienākumu piedalīties iepriekšējā profesionālās gatavības pārbaudījumā, ja attiecīgā dalībvalsts jau ir iekļāvusi šo pārbaudījumu savās iekšējās tiesībās pirms Direktīvas pieņemšanas? Jebkurā gadījumā, vai valsts likumdevējs var vairākkārt izmantot tiesības pieņemt pārejas noteikumus, balstoties uz Direktīvas iepriekš minēto pantu, jo īpaši pēc 1991. gada 1. janvāra (Direktīvas 15. un 30. panta 2. punkta kopīgi piemērojamie noteikumi)?

2) Vai Direktīvas 11. pants ir interpretējams tādējādi, ka, ja kāds, kas vēlas tikt apstiprināts grāmatvedības revīzijas veikšanai Eiropas Savienības dalībvalstī, ir ieguvis citā dalībvalstī pieprasītu noteiktu kvalifikāciju, pastāvot pirms saskaņošanas esošajam tiesiskajam regulējumam, tad valsts, kurā viņš vēlas tikt apstiprināts, var uzskatīt, ka šī kvalifikācija iegūta konkrētajā valstī, neatkāpjo-

ties no vispārīga noteikuma, saskaņā ar kuru apstiprināšana notiek tikai pēc sekmīgas piedalīšanās profesionālās gatavības pārbaudījumā? Vai šis pants ir interpretējams tādējādi, ka tas ļauj personu, kas apstiprināta grāmatvedības revīziju veikšanai dalībvalstī, pastāvot pirms saskaņošanas esošajam tiesiskajam regulējumam, apstiprināt citā dalībvalstī bez piedalīšanās profesionālās gatavības pārbaudījumā, bet balstoties vienīgi uz kvalifikācijas līdzvērtības novērtējumu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

27 Ar pirmo jautājumu, kas iedalās divās daļās, iesniedzējtiesa, pirmkārt, jautā, vai dalībvalsts var izmantot Astotās direktīvas 15. pantā paredzētās tiesības nolūkā pieņemt pārejas noteikumus, pamatojoties uz kuriem noteiktas kategorijas speciālistus var apstiprināt grāmatvedības revīziju veikšanai, ja tie iepriekš nav nokārtojuši profesionālās gatavības pārbaudījumu, kā to prasa minētā direktīva, lai arī šī dalībvalsts jau ir noteikusi profesionālās gatavības pārbaudījumu savās iekšējās tiesībās pirms Astotās direktīvas pieņemšanas. Otrkārt, un apstiprinošas atbildes gadījumā uz pirmo jautājumu, iesniedzējtiesa jautā, vai, ņemot vērā Astotās direktīvas kopīgi piemērojamo 15. panta un 30. panta 2. punkta mērķi, attiecīgā dalībvalsts var izmantot minētās tiesības pēc 1991. gada 1. janvāra un darīt to vairākkārt.

Par pirmā jautājuma pirmo daļu

28 Kas attiecas uz pirmā jautājuma pirmo daļu, pieteikuma iesniedzēji pamata prāvā uzsver, ka ar Astotās direktīvas 15. pantā paredzētajām tiesībām nevajadzētu ļaut

paplašināt pirms šīs direktīvas pieņemšanas pastāvošo valsts tiesisko regulējumu, kā arī Kopienu tiesisko regulējumu, ar ko izveido grāmatvežu profesionālās gatavības pārbaudes vispārīgu regulējumu. Izmantojot šīs tiesības, varētu aizsargāt dalībvalstu iekšējās tiesībās jau pastāvošu apstiprināšanas procedūru. Tātad minētās tiesības nevarētu būt par tiesisku pamatu, lai pieņemtu jaunu valsts tiesisko regulējumu, kas atšķiras gan no Astotās direktīvas vispārīgā regulējuma, gan no valstī iepriekš pastāvošā tiesiskā regulējuma.

29 Tādējādi, ņemot vērā pirms Astotās direktīvas pieņemšanas iekšējās tiesībās pastāvošo pienākumu sekmīgi nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu, Grieķijas likumdevējs nevarētu balstīties uz Astotās direktīvas 15. un 30. pantu, lai no minētā pienākuma atbrīvotu noteiktus speciālistus.

30 Taču gan Samotraka kungs u.c., gan Grieķijas valdība un Komisija uzskata, ka Astotās direktīvas 15. pantā noteiktās tiesības nav pakļautas tiesiskajam regulējumam, kāds dalībvalstīs pastāvēja pirms Astotās direktīvas stāšanās spēkā. Šādas interpretācijas rezultātā rastos diskriminējoša attieksme attiecībā uz speciālistiem, kas atbilst šīs direktīvas 15. un 19. pantā paredzētajiem nosacījumiem.

31 Komisija precizē, ka attiecībā uz Grieķijas tiesisko regulējumu pirms Astotās direktīvas pieņemšanas vienai īpašai grāmatvedības revidentu kategorijai bija jākārto pārbaudījums, turpretim citi revidenti savas darbības veica saskaņā ar Astoto direktīvu, iepriekš nenokārtojot pārbaudījumus vai īpašus profesionālos konkursus.

32 Šajā sakarā pieteikuma iesniedzēji pamata prāvā uzsvēra, ka Grieķijas tiesībās pirms Astotās direktīvas pieņemšanas tikai zvērināti grāmatveži varēja veikt noteiktas

darbības un ka tādējādi personas, kas iestājušās pamata prāvā, nevarēja izmantot pārejas noteikumus, kuri pieņemti, pamatojoties uz šīs direktīvas 15. pantu.

33 Sākotnēji ir jākonstatē, ka Astotās direktīvas 15. pants ir adresēts visām dalībvalstīm. Tādējādi tajā paredzēto tiesību izmantošanu ierobežo tikai šajā pantā ietvertie nosacījumi.

34 Taču atbilstoši šiem nosacījumiem konkrētās tiesības attiecas tikai un vienīgi uz "speciālistiem, kurus kompetentās iestādes nav atsevišķi apstiprinājušas, bet kuri dalībvalstī ir kvalificējušies 1. panta 1. punktā minēto dokumentu obligāto revīziju veikšanai un šo darbu ir faktiski veikuši [vienu gadu pēc dienas, kad stājušies spēkā 30. panta 2. punktā minētie nosacījumi]".

35 Tātad, ja persona izpilda šos nosacījumus, viņu var apstiprināt bez pārbaudījuma nokārtošanas, piemērojot Astotās direktīvas 15. pantā minētās tiesības, neatkarīgi no tā, vai valsts tiesiskais regulējums pirms Astotās direktīvas pieņemšanas īpašai speciālistu kategorijai paredzēja vai neparedzēja pienākumu nokārtot pārbaudījumu.

36 Tomēr, lai atbildētu uz pieteikuma iesniedzēju pamata prāvā sniegto argumentu, kā tas ir precizēts šī sprieduma 28. punktā, jākonstatē, ka tiktāl, cik valsts tiesiskais regulējums pirms Astotās direktīvas pieņemšanas bija tas, kas noteica, vai speciālistam atļauts veikt minētās direktīvas 1. panta 1. punktā uzskaitīto dokumentu obligāto revīziju, šīs direktīvas 15. pantā paredzēto nosacījumu piemērošanas mērķis gadījumā, kad šis iepriekšējais valsts tiesiskais regulējums uzlika pienākumu sekmīgi nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu nolūkā

veikt Astotajā direktīvā noteikto darbību, prasa, lai iepriekš 15. pantā minētie speciālisti, kā arī no šī panta pārejas noteikumiem labumu guvušās personas sekmīgi nokārtotu attiecīgo pārbaudījumu.

37 Šādos apstākļos jāsecina, ka Astotās direktīvas 15. pants visām dalībvalstīm ļauj apstiprināt personas, kas atbilst šajā pantā noteiktajiem nosacījumiem, proti, kuras attiecīgajā dalībvalstī ir kvalificējušās šīs direktīvas 1. panta 1. punktā noteikto dokumentu obligāto revīziju veikšanai un kuras to veica līdz iepriekš 15. pantā noteiktajam datumam, neuzliekot tām pienākumu iepriekš nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu.

Par pirmā jautājuma otro daļu

38 Ar pirmā jautājuma otro daļu, kas iedalīta divos apakšjautājumos, iesniedzējtiesa jautā, vai gadījumā, ja personas atbilst Astotās direktīvas 15. pantā noteiktajiem kritērijiem, dalībvalsts ir tiesīga, pirmkārt, pēc 1991. gada 1. janvāra izmantot Astotās direktīvas 15. pantā piešķirtās tiesības un, otrkārt, darīt to vairākkārt.

39 Kas attiecas uz pirmo apakšjautājumu, gan pieteikumā iesniedzēji pamata prāvā, gan Spānijas valdība, tāpat kā iesniedzējtiesas sastāva vairākums, uzskata, ka no Astotās direktīvas 15. un 30. panta izriet, ka dalībvalsts var apstiprināt speciālistus saskaņā ar iepriekš minēto 15. pantu laikposmā līdz 1991. gada 1. janvārim.

40 Šajā sakarā pieteikuma iesniedzēji pamata prāvā precizē, ka šajā lietā lēmums Nr. 75 tika pieņemts 1995. gada 19. janvārī, proti, datumā, kad bija izbeidzies Astotās direktīvas 15. pantā noteiktais termiņš. Iesniedzējtiesas sastāva vairākuma viedoklis pamatojas uz Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punktu, kas pieņemts ar Likumu Nr. 2257/94 1994. gada 23. novembrī, kas tāpat ir datums pēc 1991. gada 1. janvāra.

41 Samotraka kungs u.c., kā arī Grieķijas valdība uzskata, ka Astotās direktīvas 15. pants piešķir speciālistiem, kam ir tiesības tikt apstiprinātiem, atkāpjoties no šīs direktīvas vispārīgajiem noteikumiem, tiesības, kuras nevar ierobežot sakarā ar iespējamu attiecīgās dalībvalsts vilcināšanos pieņemt valsts tiesību normas, kas kalpo apstiprināšanas kārtības noregulējumam.

42 Komisija, savukārt, uzskata, ka saskaņā ar Astotās direktīvas 15. panta redakciju viena gada termiņš, kas noteikts šajā pantā paredzētās apstiprināšanas saņemšanai, ir skaitāms no minētās direktīvas transponēšanas pasākumu spēkā stāšanās dienas; tā uzskata, ka transpozīcija tika veikta ar Prezidenta dekrētu Nr. 226/92, ko groza Prezidenta dekrēts Nr. 121/93. Šajā sakarā Komisija precizē, ka, lai arī Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punkts tika publicēts vairāk nekā gadu pēc tam, kad Grieķijas valdība bija transponējusi Astoto direktīvu, šis pants ir uzskatāms par savlaicīgi pieņemtu, ciktāl likumdevējs, pateicoties Prezidenta dekrētam Nr. 121/93, ar šo pantu aprobežojās ar saprātīgā laikā pieņemtu pārejas noteikumu ieviešanu no jauna nolūkā tos piemērot ar atpakaļejošu spēku.

43 Uzreiz jākonstatē, ka Astotās direktīvas 15. pants nosaka, ka šajā pantā paredzētās tiesības var izmantot "[v]ienu gadu pēc 30. panta 2. punktā paredzēto noteikumu stāšanās spēkā". Šajā sakarā, lai arī šīs direktīvas 30. panta 1. punkts paredz, ka dalībvalstīs "līdz 1988. gada 1. janvārim stājas spēkā normatīvie un administratīvie

akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības", saskaņā ar šī panta 2. punktu tās "var noteikt, ka 1. punktā paredzētos noteikumus piemēro, tikai sākot ar 1990. gada 1. janvāri".

44 Tādējādi šis pēdējais minētais noteikums ļauj dalībvalstīm līdz 1990. gada 1. janvārim atlikt to noteikumu piemērošanu, kas vajadzīgi, lai pabeigtu Astotās direktīvas transponēšanu. Pamatojoties uz minēto, šīs direktīvas 15. pants atļauj dalībvalstij izmantot tajā paredzētās tiesības vienu gadu pēc to valsts tiesību normu stāšanās spēkā, ar ko transponē Astoto direktīvu, tas ir, līdz datumam, kas jebkurā gadījumā nedrīkst būt vēlāks par 1990. gada 1. janvāri.

45 Pirmkārt, jāprecizē, ka Samotraka kunga u.c., kā arī Grieķijas valdības arguments, saskaņā ar kuru Astotās direktīvas 15. pants piešķir tajā minētajiem speciālistiem tiesības, neskatoties uz iespējamu dalībvalsts vilcināšanos izmantot šajā pantā paredzētās tiesības, nav atbalstāms. Kā to uzsvēris ģenerāladvokāts savu secinājumu 55. punktā, tiktāl, cik dalībvalsts saskaņā ar Astotās direktīvas 15. pantu "var" apstiprināt šajā pantā noteikto speciālistu kategoriju, šis pants dalībvalstīm piešķir tikai iespēju pieņemt pārejas noteikumus, tas ir, diskrecionāro varu, kas pati par sevi nevar būt juridisks pamats to personu tiesībām, kuras gūst labumu no šīs varas iespējamās izmantošanas.

46 Otrkārt, nav atbalstāms Komisijas arguments, saskaņā ar kuru Astotās direktīvas 15. pantā noteiktā viena gada termiņa atskaite sākas no Astotās direktīvas transpozīcijas datuma iekšējās tiesībās. Šī argumenta mērķis ir ļaut dalībvalstij izmantot tiesības pieņemt pārejas noteikumus, kas vajadzīgi, lai atliktu Direktīvas pilnīgu pieņemšanu pat šīs direktīvas novēlotas transponēšanas gadījumā.

47 Šajā sakarā, kā tas tika konstatēts šī sprieduma 44. punktā, Astotās direktīvas 15. pantā paredzētās tiesības var izmantot vienu gadu pēc to noteikumu stāšanās spēkā, ar ko minēto direktīvu transponē iekšējās tiesībās, tas ir, līdz datumam, kas jebkurā gadījumā nevar būt vēlāks par 1990. gada 1. janvāri. Jāsecina, ka Astotās direktīvas 15. un 30. panta kopīgs mērķis, no vienas puses, ir panākt līdzsvaru starp Direktīvas pamatmērķi, kas ir — ieviest saskaņotu Kopienu tiesisko regulējumu, un, no otras puses, to speciālistu tiesisko aizsardzību, kuri jau veica attiecīgo darbību laikā, kad dalībvalstīm tika piešķirts viens gads, lai pieņemtu pārejas noteikumus šo speciālistu interesēs.

48 Komisijas tālejošās interpretācijas sekas būtu šī līdzsvara izjaukšana, kur šī interpretācija ļautu dalībvalstij pieņemt pārejas noteikumus termiņā, kura atskaite sākas no attiecīgās direktīvas transponēšanas datuma iekšējās tiesībās, kas varētu norisināties pēc noteiktā termiņa.

49 Tātad jāsecina, ka Astotās direktīvas 15. pants iestājas pret to, ka dalībvalsts izmanto tajā paredzētās tiesības apstiprināt speciālistus, neuzliekot tām pienākumu iepriekš nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu, kas nozīmē atkāpšanos no šīs direktīvas vispārīgajiem noteikumiem vienu gadu pēc to valsts noteikumu spēkā stāšanās datuma, ar ko transponē minēto direktīvu, tas ir, līdz datumam, kas jebkurā gadījumā nedrīkst būt vēlāks par 1990. gada 1. janvāri.

50 Kas attiecas uz otro apakšjautājumu, kura mērķis ir noskaidrot, vai Astotās direktīvas 15. pantā paredzētās tiesības var izmantot vairākkārt, jānorāda, ka šis jautājums uzdots sakarā ar to, ka tādas valsts tiesību normas pieņemšana, kas kompetentai iestādei ļauj apstiprināt speciālistu iepriekš minētā panta ietvaros, ietver sevī minēto tiesību izmantošanu.

51 Tomēr ciktāl personas var apstiprināt tikai ar kompetentas valsts iestādes pieņemtu lēmumu, kas turklāt ir noteikts Astotās direktīvas 19. pantā, šajā lietā vienu pašu lēmumu Nr. 75, kurš tika pieņemts 1995. gada 19. janvārī, proti, pēc 1991. gada 1. janvāra, var uzskatīt par mēģinājumu izmantot minētās tiesības. Tātad nav nepieciešams atbildēt uz pirmā jautājuma otrās daļas otro apakšjautājumu.

52 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu jāatbild tādējādi, ka Astotās direktīvas 15. pants ļauj visām dalībvalstīm apstiprināt personas, kas atbilst šajā pantā noteiktajiem nosacījumiem, proti, tās, kuras attiecīgajā dalībvalstī kvalificējas 1. panta 1. punktā noteikto dokumentu obligāto revīziju veikšanai un kuras to veica līdz iepriekš 15. pantā noteiktajam datumam, neuzliekot tām pienākumu iepriekš nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu.

53 Tomēr minētais 15. pants iestājas pret to, ka dalībvalsts izmanto šajā pantā noteiktās tiesības pēc viena gada termiņa izbeigšanās pēc to valsts tiesību normu spēkā stāšanās datuma, ar ko transponē minēto direktīvu, kas ir datums, kurš nedrīkst būt vēlāks par 1990. gada 1. janvāri.

Par otro jautājumu

54 Ar otro jautājumu iesniedzējtiesa pēc būtības jautā, vai saskaņā ar Astotās direktīvas 11. pantu citā dalībvalstī apstiprinātus speciālistus grāmatvedības revīziju veikšanai var apstiprināt šīs darbības veikšanai citā dalībvalstī bez profesionālās gatavības pārbaudījuma nokārtošanas, kā to prasa Astotā direktīva.

55 Pieteikuma iesniedzēji pamata prāvā, kā arī Grieķijas valdība uzskata, tāpat kā to vienprātīgi uzskata iesniedzējtiesa, ka Astotās direktīvas 11. pants paredz tikai uzņemošās dalībvalsts veiktu citā dalībvalstī iegūtas kvalifikācijas novērtējumu nolūkā apstiprināt speciālistus tās attiecīgajā teritorijā, un kas neļauj tai dalībvalstij, kurā gūta kvalifikācija, apstiprināt speciālistus bez pārbaudījuma nokārtošanas, lai arī saskaņā ar citiem Astotās direktīvas noteikumiem, kuros noteikta prasītā kvalifikācija, profesionālās gatavības pārbaudījuma nokārtošana ir nepieciešamā kvalifikācija speciālistu apstiprināšanai.

56 Viņi turklāt precizē, ka Astotās direktīvas 11. pants attiecas tikai uz iespēju atzīt par līdzvērtīgu kandidāta citā dalībvalstī saņemto kvalifikāciju un nevis citā dalībvalstī saņemto apstiprinājumu.

57 Komisija uzskata, ka gan Astotās direktīvas 11. panta redakcija, gan arī tā mērķis, proti, pielīdzināt vienā dalībvalstī iegūto kvalifikāciju uzņemošās dalībvalsts pieprasītajai kvalifikācijai, ir interpretējams tādējādi, ka uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes izvērtē un lemj par minētās kvalifikācijas līdzvērtīgumu savā valstī pieprasītajai kvalifikācijai, neuzliekot pienākumu attiecīgajiem speciālistiem nokārtot pārbaudījumu, kas noteikts minētās direktīvas 4. pantā.

58 Uzreiz jākonstatē, ka pēc būtības Astotās direktīvas 11. panta pamatā ir uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes veikta to personu "kvalifikācijas" līdzvērtīguma noteikšana, kuras savu kvalifikāciju daļēji vai pilnībā ir ieguvušas citā dalībvalstī.

59 Taču termins "kvalifikācija" Astotajā direktīvā nav definēts. Šādos apstākļos nevar uzskatīt, ka katra no kvalifikācijām minētās direktīvas 11. panta izpratnē atbilst šīs

direktīvas 4. pantā noteiktajām atšķirīgajām prasībām, to skaitā profesionālās gatavības pārbaudījuma nokārtošana. No otras puses, minētā termina izmantošana ļauj uzņemošās dalībvalsts kompetentām iestādēm vispārīgi izvērtēt attiecīgās personas spējas, kas ir novērtējums, kurš turklāt neuzliek tām pienākumu prasīt no attiecīgās personas, lai tā sekmīgi nokārto šīs valsts profesionālās gatavības pārbaudījumu vai lai tā to sekmīgi būtu nokārtojusi citā dalībvalstī.

60 Bez tam jāprecizē, ka Astotās direktīvas 11. pantā paredzētā līdzvērtīguma noteikšana balstās uz faktu novērtējumu un nevis formālu konstatējumu par dotās kvalifikācijas līdzvērtīgumu. Šajā sakarā jāprecizē, ka Padomes 1988. gada 21. decembra Direktīva 89/48/EEK par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību (OV 1989, L 19, 16. lpp.), ir tā, kas regulē apstiprināšanas amatā atzīšanu citā dalībvalstī reglamentētai profesionālajai darbībai. Tomēr, lai arī šī direktīva ir piemērojama pamata prāvas faktiem, iesniedzējtiesas uzdotais jautājums ir par to, kā interpretēt Astoto direktīvu, kura ir pieņemta pirms Direktīvas 89/48. Kā to atzina ģenerāladvokāts savu secinājumu 74. punktā, Astotās direktīvas divpadsmitais apsvērums nepārpotami norāda, ka šī direktīva neattiecas uz "citu dalībvalstu valstspiedrīgajiem pieškirto apstiprinājumu, lai veiktu [grāmatvedības dokumentu] revīzijas, atzīšanu", kas saskaņā ar šo apsvērumu tiks noregulēts vēlāk.

61 Turklāt, lai atbildētu uz otro uzdoto jautājumu, jāprecizē, ka Astotās direktīvas 11. pantā paredzēto tiesību izmantošana neaprobežojas tikai ar tādu kvalifikāciju līdzvērtīguma izvērtējumu, kas iegūtas laikā pirms Astotās direktīvas pieņemšanas, un ka līdzvērtīguma izvērtējumam nevajadzētu būt atkarīgam no brīža, kad minētā kvalifikācija tikusi iegūta, proti, pirms vai pēc Astotās direktīvas transpozīcijas.

62 Kas attiecas uz pašu Astotās direktīvas 11. pantā noteiktā izvērtējuma raksturu, jāatzīst, ka, nepastāvot īpašiem noteikumiem, kas nosaka līdzvērtīguma izvērtējumu, kompetento iestāžu pienākums ir veikt minēto izvērtējumu, ievērojot pienākumus, kurus dalībvalstīm uzliek EK līguma noteikumi un, jo īpaši, noteikumi par brīvību veikt uzņēmējdarbību.

63 EK līguma 52. pants (jaunajā redakcijā — EKL 43. pants) uzliek dalībvalstij, kurai iesniegts lūgums atļaut veikt profesionālo darbību, ko saskaņā ar valsts tiesību aktiem var veikt pie nosacījuma, ka personai ir diploms vai profesionālā kvalifikācija, pienākumu ņemt vērā diplomus, sertifikātus un citus dokumentus, kurus attiecīgā persona ir saņēmusi nolūkā veikt šo pašu profesionālo darbību citā dalībvalstī, salīdzinot šo diplomu atzīto kompetenci un valsts tiesībās prasītās zināšanas un kvalifikāciju (skat. 1991. gada 7. maija spriedumu lietā C-340/89 *Vlassopoulou, Recueil*, I-2357. lpp., 16. punkts; 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-232/99 Komisija/Spānija, *Recueil*, I-4235. lpp., 21. punkts; un 2003. gada 13. novembra spriedums lietā C-313/01 *Morgenbesser, Recueil*, I-13467. lpp., 57. punkts).

64 Ja pēc šī salīdzinošā izvērtējuma tiek secināts, ka ārvalsts diploma atzītās zināšanas un kvalifikācija atbilst valsts tiesību aktos noteiktajām, dalībvalstij ir jāatzīst, ka šis diploms atbilst konkrētu tiesību aktu nosacījumiem (iepriekš minētais spriedums *Vlassopoulou*, 19. punkts).

65 Ja turpretī ir acīmredzams, ka atbilstība starp šīm zināšanām un kvalifikāciju un tām, kas noteiktas valsts tiesību aktos, ir tikai daļēja, uzņemošajai dalībvalstij ir tiesības prasīt, lai attiecīgā persona pierāda, ka tā ir ieguvusi trūkstošās zināšanas un kvalifikāciju. Šādā gadījumā kompetento valsts iestāžu ziņā ir izvērtēt, vai

uzņemošajā dalībvalstī studiju vai prakses ceļā iegūtās zināšanas var liecināt par to, ka persona ir ieguvusi trūkstošās zināšanas (iepriekš minētais spriedums *Vlassopoulou*, 20. punkts).

66 Ciktāl ar lēmumu Nr. 75 noteiktā attiecīgo personu apstiprināšana balstās uz valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponēja Astotās direktīvas 11. pantu, valsts tiesas ziņā ir noteikt, vai, kopīgi piemērojot Likuma Nr. 2231/94 18. panta 3.a punktu un lēmumu Nr. 75, minētā apstiprināšana ir veikta, ievērojot augstāk minētos principus.

67 Ņemot vērā augstāk minēto, uz otro jautājumu jāatbild tādējādi, ka Astotās direktīvas 11. pants uzņemošajai dalībvalstij ļauj apstiprināt grāmatvedības obligāto revīziju veikšanai speciālistus, kas jau ir apstiprināti citā dalībvalstī, neuzliekot tiem pienākumu nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu, ja minētās uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar minēto direktīvu atzīst viņu kvalifikāciju par līdzvērtīgu tai kvalifikācijai, ko pieprasa šo iestāžu valsts tiesību akti.

Par tiesāšanās izdevumiem

68 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, ko izskata iesniedzējtiesa, kura lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

1) **Padomes 1984. gada 10. aprīļa Astotās direktīvas 84/253/EEK, kas pamatojas uz EEK līguma 54. panta 3. punkta g) apakšpunktu un attiecas uz personu apstiprināšanu grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju veikšanai, 15. pants visām dalībvalstīm ļauj apstiprināt personas, kas atbilst šajā pantā noteiktajiem nosacījumiem, proti, kuras attiecīgajā dalībvalstī ir kvalificējušās 1. panta 1. punktā noteikto dokumentu obligāto revīziju veikšanai un kuras to veica līdz iepriekš 15. pantā noteiktajam datumam, neuzliekot tām pienākumu iepriekš nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu.**

   Tomēr minētais 15. pants iestājas pret to, ka dalībvalsts izmanto šajā pantā noteiktās tiesības pēc viena gada termiņa izbeigšanās, skaitot no to valsts tiesību normu spēkā stāšanās datuma, ar ko transponē minēto direktīvu, kas ir datums, kurš nedrīkst būt vēlāks par 1990. gada 1. janvāri.

2) **Astotās direktīvas 84/253 11. pants uzņemošajai dalībvalstij ļauj apstiprināt grāmatvedības obligāto revīziju veikšanai speciālistus, kas jau ir apstiprināti citā dalībvalstī, neuzliekot tiem pienākumu nokārtot profesionālās gatavības pārbaudījumu, ja konkrētās uzņemošās dalībvalsts kompetentās iestādes saskaņā ar minēto direktīvu atzīst viņu kvalifikāciju par līdzvērtīgu tai kvalifikācijai, ko pieprasa šo iestāžu valsts tiesību akti.**

[Paraksti]